

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.п.н. Валентина Стойчева Маргаритова,

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 1. Педагогически науки,

професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...,

докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

Автор: Костадин Димитров Димитров

Тема: *Изследване на технико-тактическата подготовка в обучението по таекуон-до*

Научен ръководител: проф. д.п.н. Веселин Желязков Маргаритов,

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № РД-21-120 от 20.01.2023 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *Изследване на технико-тактическата подготовка в обучението по таекуон-до* за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка. Автор на дисертационния труд е **Костадин Димитров Димитров** – докторант на самостоятелна подготовка към катедра Теория и методика на физическото възпитание и спорт с научен ръководител проф. д.п.н. Веселин Желязков Маргаритов от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

Представеният от **Костадин Димитров Димитров** комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография (европейски формат);

- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;
- копия на научните публикации;
- декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- документ за внесена такса, съгласно Тарифата.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Костадин Димитров Димитров е роден 1975 година, завършва средното си образование в Професионална гимназия по електротехника и електроника, гр. Пловдив, а през 1999 година придобива ОКС „магистър“ в ПУ „Паисий Хилендарски“, специалност „Математика – Информатика“. От 2011 година до момента е кмет на район „Тракия“ (трети мандат). Костадин Димитров има дългогодишна спортна дейност в областта на високото спортно майсторство: многократен републикански шампион и национален състезател на Република България, носител на 7 дан, Майстор по таекуон-до. Президент и старши треньор е в Армейски Спортен Таекуон-до Клуб „Тракия“. Отличен е сред 10-те най-добри треньори на град Пловдив. От 2003 година е Международен съдия и международен инструктор към Международната Федерация по Таекуон-до ITF. Участва активно в организацията на Европейското първенство по Таекуон-до – 2004 г. и 2012 г. и на Световното първенство по Таекуон-до през 2006, 2013, 2015 и 2019 г.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Дисертационният труд е изработен във връзка с проблеми, все по-често привличащи вниманието на изпълнените с мистики източни бойни изкуства, по-точно на таекуон-до като един от най-практикуваните бойни изкуства сред подрастващите в страната и чужбина. Една от основните задачи в обучението по таекуон-до е подобряване на технико-тактическата подготовка чрез постигането на максимален ефект с минимален разход на енергия. Този факт създава интерес и придава актуалност на избраната тема на дисертацията.

4. Познаване на проблема

Авторът е с дългогодишна спортна дейност в областта на високото спортно майсторство: многократен републикански шампион и национален състезател, носител на 7 дан, майстор по таекуон-до, международен съдия и международен инструктор към Международната федерация по таекуон-до. В съчетание с богатата си теоретична подготовка, докторантът демонстрира познания, които са предпоставка за успешно разработен научен труд. Задълбоченият анализ на психофизическата, техническата и тактическата подготовка показват познаване на изследвания проблем. Данните са обработени с вариационен анализ и корелационен анализ, проверка на хипотези и са представени в обобщен вид таблично и онагледени графично.

5. Методика на изследването

За решаване на задачите, постигането на целта и доказване на хипотезата докторантът прилага комплекс от общо-педагогически и специализирани методи на изследване, които включват:

Тест „Страничен шпагат“

Тест „Преден шпагат“

Тест „Дълбочина на наклона“

Тест „Долъо чаги“ (ляв и десен удар)

Тест „Йоп чаги“ (ляв и десен удар)

Тест „Скок на дължина от място“

Тест „Тест вертикален отскок“

Тест „Тест на педел“ (ляв и десен удар)

Тест „Тест сила на удара“

Тест „Спринтово бягане на 30 м.“

Тест „Тест на Купър“

Тест „Тест за Форма“

Тест „Възприятие за протичане на време“

Тест за колективна и его ориентация

СПГ тест

САН тест

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Разработената от Костадин Димитров дисертация следва класическата структура за този род разработки и отговаря на общоприетите изисквания. Тя съдържа увод, три глави – теоретична обосновка; хипотеза, цел, задачи, методика, организация на изследването, модел за усъвършенстване на техническата и тактическата подготовка на практикуващите таекуон-до; анализ на резултатите от изследването, изводи и препоръки, приложения и използвана литература. Трудът е разработен в обем 171 страници, онагледен е с 39 таблици, 97 фигури, 11 приложения, използвана литература от 116 литературни източника, от които 101 на кирилица и 15 на латиница.

Уводът аргументира значимостта на научния проблем – практикуването на таекуон-до води до подобряване на редица психически, физически, технически и тактически показатели, водещи до самоконтрол на тялото.

В първа глава авторът извършва логически структуриран, качествен и прецизен теоретичен анализ на разглеждания проблем. Представено е възникването на таекуон-до, направена е историческа ретроспекция. Задълбочено и компетентно е характеризирана спецификата на психофизическата, техническата и тактическата подготовка.

Във втора глава хипотезата е формулирана на основата на теоретичния анализ и практическия опит по проблема. Целта и задачите следват логиката на научното педагогическо изследване и спецификата на дисертационния научен проблем, представена е методиката и инструментариум, предложен е модел за усъвършенстване на техническата и тактическата подготовка на практикуващите таекуон-до в 7 модула. Посочени са използваните статистически методи за анализ на получените експериментални данни и откриване на статистически закономерности за прогноза и оптимизиране на работата. Организацията на изследването следва логиката на основните изследователски задачи и води до постигане на поставената цел.

В глава трета в таблици и диаграми са резултатите от изследването. За анализ на данните е използван вариационен и корелационен анализ, проверка на хипотези. Математико-статистическата обработка е извършена с приложението Excel и статистическия пакет SPSS. Те дават отговори на поставените задачи. Получените резултати са обобщени в таблици и диаграми, показващи промените в проведените изследвания. Анализирани са корелационни зависимости на физическите тестове, психическите и психофизическите тестове за онагледяване на вътрешната структура на изследваните явления в експерименталната група. Предложени са граф-схеми за онагледяване на установените статистически значими връзки. Резул-

татите са анализирани в посока на изследователската концепция, където проличава компетентността на автора.

В труда следват „изводи и препоръки”. На базата на теоретичния обзор и анализа на резултатите от проведения експеримент са изведени 7 извода и 5 препоръки. Те са конкретни и са резултат от проведеното изследване.

Литературата е подредена правилно.

Следват 11 приложения като допълнение на дисертацията.

Дисертационният труд отговаря на всички нормативни изисквания за придобиване на научни степени.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Настоящия дисертационен труд разработва научно обоснована теория за оптимизиране на технико-тактическата подготовка в обучението по таекуон-до. Основните приноси са:

1. Разработена е научнообоснована теория за оптимизиране на технико-тактическата подготовка в обучението по таекуон-до.
2. Извършен е теоретичен и ретроспективен анализ на развитието на таекуон-до ITF от древността до наши дни.
3. Създадени и апробирани са тренировъчни модели за оптимизиране на технико-тактическата подготовка в учебно-тренировъчния процес по таекуон-до.
4. Приложените модели и методика за оптимизиране на технико-тактическата подготовка са ефективни и водят до подобряване на цялата структура.
5. Използваната тестова батерия е с висока информативност и води до комплексно оценяване на техническата и психофизическата подготовка на обучаемите. Резултатите са обективни и служат за добра база за оптимизиране на учебно-тренировъчния процес по таекуон-до.
6. Откритите корелационни зависимости са с особена стойност за иновативния подход в обучението и разработване на нови модели в учебно-възпитателния процес по таекуон-до.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Костадин Димитров е представил три публикации, свързани с дисертационния труд. В тях разглежда историята на таекуон-до ITF и неговото развитие, засяга идеята за създаването и различните етапи на разпространение на бойното изкуство и популяризирането му в България. Анализирайки резултатите на националния отбор по таекуон-до ITF и европейското

първенство Таекуон-до ITF (2020) и представянето на българския национален отбор, на база получените резултати са изведени изводи, които дават възможност да се добие представа за състоянието на подготовката националния ни отбор. В публикациите проличава компетентността на автора по разглежданата тематика.

С авторът нямаме общи публикации.

Публикациите съответстват на количественото изискване от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

9. Лично участие на докторанта

Проведеното изследване е реализирано лично от Костадин Димитров и научните приноси са негова заслуга. Това той удостоверява с подписана декларация за оригиналност и достоверност. Имайки предвид личните качества, теоретичната подготовка и професионалния опит на докторанта нямам съмнение, че дисертационния труд е лично негово дело.

10. Автореферат

Авторефератът е разработен съобразно изискванията за педагогически изследвания. Структурата и съдържанието му са съкратен вариант на дисертацията.

11. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки и препоръки към разработения научен труд.

12. Лични впечатления

Познавам дейността на докторанта като кмет на район „Тракия“. Изключително компетентен, организиран, точен и отговорен при изпълнение на служебните задължения.

От представения научен труд се забелязва познаване на проблематиката в дълбочина и че авторът притежава научно-изследователски умения и може да провежда ефективно обективни научни изследвания по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Бих препоръчала получените данни да бъдат публикувани в издания, даващи по-голяма известност на резултатите и използването им от повече специалисти в тази област, за да бъдат използвани при провеждането на цялостната подготовка на трениращите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантът **Костадин Димитров Димитров** **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“* на **Костадин Димитров Димитров** в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка.

Пловдив, 20.02.2023

Рецензент:

(проф. д.п.н. Валентина Маргаритова)